

1701 / 162

כ"ח תשרי, תשפ"ה
30 אוקטובר, 2024

לכבוד עו"ד שי אהרונוביץ' מנהל רשות המסים <u>רשות המסים</u>	לכבוד ח"כ משה גפני יו"ר ועדת הכספים <u>כנסת ישראל</u>	לכבוד מר בצלאל סמוטריץ' שר האוצר <u>משרד האוצר</u>
במייל: shaiah@taxes.gov.il	במייל: vksafim@knesset.gov.il	במייל: sar@mof.gov.il

נכבדי,

הנדון: תזכיר חוק לתיקון חוקי מסים, התשפ"ה- 2024 – סעיף 1(1) – תיקון סעיף 9א

הרינו מתכבדים להעלות על הכתב את התייחסותנו לתזכיר חוק לתיקון חוקי מסים, התשפ"ה-
2024 – סעיף 1(1) – תיקון סעיף 9א:

- ראשית נציין כי נשמת אפם של דיני המס נעוצה בוודאות הניתנת לחוסך ובאפשרותו להסתמך על הוראות הדין הקיים בבואו לתכנן את אופטימיזצית המס שלו בעת קבלת החלטות וביתר שאת ככל מדובר בתכנון הפנסיוני שלו, המבוסס בעיקרו גם על תזרימי תשלום המס או הפטור הניתן על פי הוראות הדין הקיים.
- במסגרת יישום מדיניות הממשלה לקידום החסכון ארוך טווח לקצבה על פני אפיקי חסכון אחרים לשם הבטחת רווחתם של היחידים בעת זקנה, תוקן בשנת 2008 חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005 (להלן – תיקון 3). בתיקון האמור בוטלה האפשרות לחיסכון בקופות הגמל לתגמולים למטרת קבלת סכום הוני, אפיק חסכון אשר הקנה לחוסכים בו זכאות להטבות מס. לשם השלמת הרפורמה המשמעותית במיסוי הפנסיוני, שעודדה אפיקי חסכון לקצבה על פני אפיקי חסכון אחרים, ובעקבות ביטול החיסכון ההוני תוקנה פקודת מס הכנסה במסגרת תיקון 190, שבמסגרתו הורחבה מסגרת הטבות המס הניתנות בעת משיכת כספים באפיק החיסכון לקצבה.
- בדברי ההסבר להצעת חוק הממשלה (תיקון 190) שפורסמו ביום 27.12.2012 נאמר "כדי לעודד אנשים לבחור באפיקי החסכון לקצבה על פני אפיקי החסכון אחרים, מוצע להרחיב את מסגרת הטבות המס הניתנו בעת משיכת הכספים באפיק חסכון זה המעוגנות בסעיף 9א לפקודה. בנוסף, בעקבות ביטול המסלול ההוני במסגרת תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על קופות גמל, מוצע להגדיל את שיעור הפטור הניתן לקצבה המזכה, כך שהסכום ההוני שהופנה

למקורות הקצבה יהא פטור במועד קבלת הקצבה". דברים ברורים המעידים על קשר חד ערכי בין ביטול הפטור על קופות הגמל ההוניות לשיעורי הפטור שינתנו בעתיד על הקצבה העתידית. אופן ביצוע התחשיב נערך בזמנו על ידי האוצר והוא למעשה היה שווה ערך לחסכון ההוני שבוטל כמסלול הפקדה ליחידים ובכך הגיעו לשיעור של 67%, אך הוחלט משיקולי תקציב להעניק אותו באופן מדורג במספר פעימות לאורך 13 שנה. כלומר, אילולא שיקולי תקציב של פעימות כל הדיון כעת היה מתייטר והיינו נמצאים רק עם פעימה אחת בלבד מאז פרסום התיקון.

4. כאמור לעיל, אנו רואים בתיקון 190 כהבטחה שלטונית שבאה לפצות את היחידים על ביטול המסלול ההוני שהיה קיים בקופות הגמל. בראייה לאחור, וכעשור שעבר מאז כניסתו לתוקף של תיקון 190 ניתן לומר, כי חוסכים רבים שבצעו תכנון פנסיוני ארוך טווח על בסיס התיקון האמור יפגעו משמעותי. אותם חוסכים הסתמכו בין היתר, גם על שיעור הפטור העתידי המוגדל בשנת 2025 ואילך כקצבה פטורה או כהיוון קצבה פטורה. למעשה עצם ביטול הפעימה האחרונה מאיין סכום היוון פטור ממס של כ- 255,000 לפורש וכעת חלקם יאלצו לשלם בגין סכום זה מס של 35% בעת המשיכה.

5. ניתן לומר שביטול הפעימה האחרונה המוצע כעת בטיטת תזכיר החוק, תגרום אף לפגיעה מהותית ורחבה יותר לגבי אלו שקיבלו החלטה, אחרי קיבוע זכויות, להפקיד בקופת גמל במעמד עצמאי לטובת היוון בפטור ממס עתידי, או לחילופין מימשו פטור על פיצויים בהתבסס על תוספת הפטור שתינתן בשנת 2025 ואילך על הקצבה המזכה.

6. לשכת רואי החשבון מתנגדת לכל חקיקה מס שפוגעת בזכות הקניינית של הנישום, קל וחומר שמדובר בחקיקה רטרואקטיבית. יפים לעניין זה דבריו של בית משפט עליון בבג"צ 7159/02 אברהם מרדכי : "יישומם של עקרונות כלליים אלה – החזקה בדבר אי רטרואקטיביות של חקיקה והחזקה בדבר אי פגיעה בזכויות מוקנות לתחום דיני המס מורה, כי בתחום דיני המס, אמנם אין לנישום זכות מוקנית כי לא יחול שינוי בדיני המס ובכלל זה שיעור המס המתחייב, אך יש לנישום זכות מוקנית כי משהתגבשה במס על פי הדין שבתוקף, אין לשנותה עוד אלא במקרים חריגים ומפורשים". כפי שצינו לעיל, ובהמשך ישיר לדברי בית המשפט, לא מן הנמנע כי חוסכים רבים שהסתמכו על הפטור העתידי והעדיפו לחסוך לפרישה בקופת גמל לקצבה היו בוודאי שוקלים לשנות את החלטתם ולהפנות חלק גדול מהחיסכון למוצרי השקעה אחרים (כגון: נדל"ן).

7. זאת ועוד, האמירה בדברי ההסבר בתזכיר החוק הנוכחי כי "נכון להיום, קצבתם של רוב מוחלט מקרב פנסיונרים בקרנות הפנסיה החדשות אינה גבוהה דיה בכדי ליהנות ממלוא הפטור האמור ולמעשה רק פנסיונרים שהיו מבוטחים בפנסיה תקציבית או בהסדרי הפנסיה של הקרנות הוותיקות נהנים מהפטור, באופן כמעט בלעדי..." היא אמירה מקוממת ולא ברור על מה היא מבוססת. האם נבדק על ידי משרד האוצר כמה מבוטחים ועמיתים מקבלים קצבה ובאיזה גובה מכל קרנות הפנסיה החדשות? הרי ידוע שנתוני קרנות הפנסיה החדשות אינם שלמים, קרנות אלו נפתחו בשנת 1995 וזמן הוותק שלהם הוא לכל היותר 27 שנות חסכון שאינו זמן מספיק במונחי ביטוח פנסיוני ובוודאי לא ניתן להסיק מסקנות כבר כעת לגבי אותן קרנות שהמבוטחים לא יוכלו להנות מהפטור האמור.

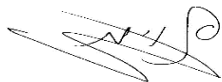
8. בהתייחס לאמירה הבאה בדברי ההסבר בתזכיר החוק הנוכחי כי: "בהתאם למתווה זה, סף המס לפנסיונר הזכאי לפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודת מס הכנסה במלואו, שממנו מתחיל תשלום המס, בשקלול נקודות הזיכוי ממס להן זכאי כל אזרח בישראל, יעלה עם השלמת המתווה ל- 10,350 שקלים חדשים לגבר ו- 11,555 שקלים חדשים לאישה. נוסף על כך, כאשר מביאים בחשבון את קצבת הזקנה המשולמת מהמוסד לביטוח לאומי, אשר גם היא פטורה ממס, סף המס הצפוי הוא 14,369 שקלים חדשים לגבר ו- 15,574 שקלים חדשים לאישה" -

- 8.1. מדובר במצג שאינו נכון לגבי גמלאים רבים הנאלצים לעבוד גם לאחר גיל הפרישה לצורך השלמת הכנסה בנוסף להכנסתם מפנסיה (הסף ממנו מתחיל תשלום המס על הפנסיה נמוך יותר מזה המוצג בדברי ההסבר).
- 8.2. הכללת קצבת הזקנה המשולמת מהמוסד לביטוח לאומי לצורך "ניפוח" ההכנסה המוצגת בדברי ההסבר הינה מקוממת ואין לה מקום.

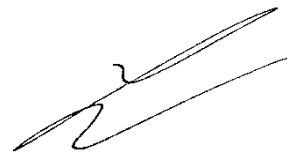
9. לסיכום דברינו מן הראוי לציין כי "חקיקה רטרואקטיבית" פוגעת קשות באמון הציבור בשלטון, במטרת החוק להכווין התנהגות ובתחושת הצדק וההוגנות. לאור זאת אין מקום לחקיקה המוצעת לעצירת הפעימה האחרונה של הטבת המס שהוקנתה עוד בעת חוקק תיקון 190, ובוודאי שלא להחיל אותה על פורשים קיימים ו/או אלו שביצעו קיבוע זכויות בעבר או שתכננו את מסלול המשיכה הפנסיונית שלהם כשראו לנגד עיניהם את משטר המס שנקבע על בסיס הפטור עד וכולל הפעימה האחרונה.

תודתנו נתונה לכל החברים שהשתתפו בכתיבת נייר התגובה: צחי יוסטר, אמיר גבאי, בני שריד ואבי רוזנבאום.

בכבוד רב,

אבי נוימן, רו"ח
סגן נשיא
יו"ר משותף
ראשות ועדת המסים

ג'ק בלנגה, רו"ח ועו"ד
סגן נשיא
יו"ר משותף
ראשות ועדת המסים

העתק: מר ישי פרלמן, עו"ד - יועץ משפטי של רשות המסים – yishaipe@taxes.gov.il